

Bemærkninger til lovforslaget.

I 1955 besluttede den daværende socialminister at nedsætte et snævert embedsmandsudvalg med den opgave at foretage en teknisk gennemgang og forenkling af forsorgsloven.

Til medlemmer af udvalget blev udpeget embedsmænd, der i særlig grad har eller har haft føling med administrationen af forsorgsloven, således de tidligere chefer for socialministeriets forsorgskontor, amtmand V. Wedell-Wedellsborg og amtmand, dr. jur. T. Haarløv.

Af problemer, der navnlig gav anledning til nærmere overvejelse med henblik på en forenkling, blev der i udvalgets kommissorium bl. a. peget på forsorgslovens regler om forsørgelsespligt (den gældende lovs §§ 7-15), om forsørgelsessted (§§ 22-24), om den offentlige forsorgs administration (§ 25 og flg.) og om bidrag til enlige forsørgere (afsnit III). Endvidere blev der peget på den forenkling, en udskillelse af bestemmelserne om børne- og ungdomsværnet ville betyde (afsnit II).

Det nævnte udvalg har nu afsluttet sit arbejde med afgivelse af et fuldt udarbejdet forslag med bemærkninger til en ny forsorgslov, der bygger på én hjælpeart. Herudover stilles der forslag om en udskillelse fra forsorgsloven af bestemmelserne om børne- og ungdomsværnet, hvilket i forbindelse med ophævelsen af begreberne kommunehjælp og fattighjælp har nødvendiggjort en fuldstændig omgruppering af paragrafferne i forhold til den gældende forsorgslov. Udvalget har samtidig fundet anledning til på en række områder at foreslå revision eller ophævelse af bestemmelser, der enten må anses for overflødige eller for forældede eller mindre praktisk anvendelige i den daglige administration, og i forbindelse hermed foreslås udskillelse af regler, der naturligere bør optages i et cirkulære. Derimod har udvalget bortset fra de ændringer, der er begrundet i de ovenfor anførte synspunkter, ikke anset det for sin opgave at fremkomme med forslag til realitetsændringer af mere vidtrækkende betydning.

Udvalgets forslag har i øvrigt som forudsætning den i folketingssamlingen 1958-59 gennemførte lov om pension og hjælp til enker m. fl. samt forskellige i folketingssamlingen 1959-60 gennemførte lovforslag. Det drejer sig om følgende love: lov om invalide- og folkepension, lov om den offentlige sygeforsikring, lov om revalidering, lov om ændringer i lov om offentlig forsorg (vedrørende forsorgshjem m. v.), lov om ændringer i lov om offentlig forsorg (vedrørende alkoholistforsorgen m. v.) samt lov om ændringer i lov om offentlig forsorg (vedrørende

adgang til forskudsvis udbetaling af underholdsbidrag m. v.).

Regeringen har i alt væsentligt kunnet tiltræde udvalgets forslag, idet man herved navnlig har lagt vægt på dets fremhævelse af revalideringen som det centrale synspunkt for udøvelsen af forsorgen for det klientel, der er omfattet af forsorgsloven, samt på den rationalisering, forslaget gennemførelse vil medføre.

Hvad angår spørgsmålet om *ophævelse af de til kommunehjælp og fattighjælp knyttede retsvirkninger* som er forudsætningen for indførelsen af en enkelt hjælpeart, må regeringen være af den opfattelse, at udviklingen inden for sociallovgivningen har skabt motivering for at foreslå disse retsvirkninger begrænset. Der kan i denne forbindelse henvises til, at en række trangstilfælde, der hidtil har måttet afhjælpes efter forsorgsloven ved ydelse af hjælp med tilbagebetalingspligt, eventuelt tillige med tab af valgret og valgbarhed, allerede er udskilt fra forsorgslovens område og gjort til genstand for særlovgivning, hvilket betyder en yderligere begrænsning af området for de trangssituationer, der må afhjælpes gennem ydelse af kommunehjælp.

Det er regeringens opfattelse, at hele den nævnte udvikling bør føre til en ændring af forsorgslovens retsvirkningsbestemmelser, idet det i almindelighed ikke kan anses for tilstrækkeligt begrundet at behandle de trangstilfælde, der fortsat må afhjælpes inden for forsorgslovens område, på anden måde end de trangstilfælde, der er gjort til genstand for særbehandling.

Hvad særlig angår *tilbagebetalingspligten*, indtræder denne efter forsorgsloven kun med hensyn til kommunehjælp og fattighjælp. Denne pligt virker i reglen meget hårdt derved, at den indtræder uden hensyn til omstændighederne ved hjælpens ydelse, hvortil kommer, at det beløb, der kan afses af en normal uge- eller månedsindtægt, ofte vil være så beskedent, at tilbagebetalingen selv af forholdsvis mindre beløb tager urimelig lang tid. En effektiv gennemførelse af tilbagebetalingskravet vil derfor kun være mulig i undtagelsestilfælde, således at tilbagebetalingen i praksis bliver af underordnet betydning sammenlignet med det administrative besvær, der er forbundet med at kræve hjælpen tilbagebetalt. Betydningen heraf er yderligere blevet begrænset ved de siden den 2. verdenskrigs afslutning gennemførte eftergivelseslove, senest i anledning af kongeparrets sølvbryllup den 24. maj 1960. Til illustration af